

Z p r á v y

Autonomie universitní a fakultní. V přednášce o reformě právnického studia, kterou proslovil nejprve na pozvání Spolku československých právníků »Všehrd« guvernéř Národní banky československé a universitní profesor Dr. Karel Engliš, podal přednášející řadu velmi cenných námětů pro zdokonalení studia. Abychom svoje čtenáře, kteří neměli příležitost vyslechnouti výpovědi Englišovy, seznámili aspoň s částí přednášky, citujeme nejen velice zajímavou, nýbrž přímo aktuální partii, v níž guvernéř prof. Engliš pojednal o autonomii právnické fakulty, a to podle podání, jak nyní svou přednášku otiskl v *Obzoru národohospodářském* (XL. 165):

University jsou organisovány na myšlence svobody vyučovací a autonomie fakult při připouštění docentů a navrhování profesorů. I autonomie je svoboda vědeckých representantů proti vlivům jiným, jimiž byla dříve církev, dnes politika atd. Znamená-li takto autonomie vyloučení vlivů vědě cizích, pak však předpokládá, že vědečtí představitelé nesledují žádný jiný než vědecký zájem. Každá autonomie přináší odpovědnost. Jestliže by však některá fakulta rozuměla při své regeneraci autonomii tak, že připustí za docenta a navrhne za profesora, koho chce a nepřipustí, koho nechce, bez zřetele k absolutní a relativní vědecké úrovni — integritu morální předpokládá — a že autonomie znamená dále, že se nemusí fakulta či profesor nikomu odpovídati z motivu svého postupu, pak se může státi autonomie největší překážkou pokroku, a fakulta se může státi cechem, který se doplňuje podle jiných pozitivních nebo negativních motivů, nežli podle momentů vědeckých. Proti takové exkluzivitě by bylo nakonec nutno postavit princip volné soutěže, povinnost uveřejniti při habilitacích posudek práce, která je podkladem pozitivního nebo negativního návrhu, povinnost navrhnouti při profesurách vládě terno, po případě i právo ministerstva školství přezkoušeti kvalifikační nález fakulty komisí mezifakultní, zkrátka bylo by nutno brániti se proti postupu, který je v rozporu s vědeckou skutečnou svobodou a odpovědností a který se příliš podobá zneužívání svěřené moci diskreční. To není jen problém právnických fakult, nýbrž se týká všech fakult a všech vysokých škol, také německých a jejich zřetelů politických. Svobodu a autonomii může kdokoliv — komu byla dána — udržeti jen tenkrát, plní-li funkci mu svěřenou, a je-li si své odpovědnosti plně vědom. vr.

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ A NAŘÍZENÍ: Vlád. nař. č. 22 zrušilo státní pozemkový úřad a jeho působnost přikázalo ministerstvu zemědělství, nař. č. 39 doplnilo ustanovení o slevě pachtovného na r. 1934, zák. č. 57 se týká zcizení státních nemovitostí v Táboře; pod č. 59 je vyhlášena lesnická statistika. — Nař. č. 23 zakázalo zřizovati nové mlékárny v Praze a pod č. 24 vyhlášeno snížení příspěvku pro mléčný fond. — Č. 25 je vyhláška o extradičním řízení s Vel. Británií, č. 42 vyhláška o obchodní smlouvě s Albanií, č. 44 o obchodní dohodě se Spojenými státy americkými, č. 60

o obchodní smlouvě se Švýcarskem, č. 61 pak o obchodní smlouvě a čís. 62 o dohodě o ochraně živnostenského vlastnictví se Svazem sovětských socialistických republik. — Změn celních předpisů o obilí se týkají nařízení čís. 38 a 53, č. 41 je nařízení o obchodu baleným čajem. — Nař. č. 40 jedná o výnosu státní losové půjčky. — Devisová opatření Nár. banky byla vyhlášena pod čís. 43 (Italie), č. 45 (Německo) a č. 54 (Rumunsko). — Pod čís. 46 byl vyhlášen nástupní termín pro brance odvedené v roce 1935 (1. říjen 1935). — Zákonem č. 47 byla osvobozena od poplatků věnování na oslavu 85. narozenin prvního presidenta republiky. — Nař. č. 48 se týká elektrárenského hospodářství. — Nař. č. 49 změnilo daň z piva, nař. č. 50 pak dávku ze šumivého vína. — Zák. č. 51 nahradil zastaralé předpisy o hlášení cizinců, zák. č. 52 zavádí povolování pobytu cizozemců a jejich evidenci. — Zák. č. 56 doplnil ustanovení trestních řádů o zmatečných stížnostech, zákonem č. 58 pak byl novelisován volební řád do obou komor Národního shromáždění a do zemských a okresních zastupitelstev (zavedeno pořadí kandidátních listin podle velikosti stran v minulém období, omezuje zákaz podávání alkoholických nápojů před volbou a po ní a zavádí novotu pro druhé skrutinium, v němž se přihlíží toliko ke hlasům stran, jež dosáhly aspoň v jednom volebním kraji nejméně 20.000 a v celém státě aspoň 120.000 platných hlasů. —ý.

Z CELÉHO SVĚTA PRÁVNICKÉHO A HOSPODÁŘSKÉHO. *Belgie:* Vláda v rámci devalvačních opatření vydala nařízení o částečné suspensi zlatých doložek; toto nařízení se však nevztahuje na státní cenné papíry. — *Bulharsko:* Synod bulharské pravoslavné církve připravil osnovu zákona, v němž se zakazuje mužům starším 55 let a ženám starším 50 let, aby uzavřeli sňatek. — *Finsko:* Pod protektorátem presidenta republiky byl pořádán týden snášenlivosti. — *Francie:* Senát přijal osnovu zákona, podle něhož pouze státu může býti napříště udělena koncese na dobývání drasla. — Vypracována byla osnovu zákona, v němž se zmocňuje ministr veřejných prací, aby v určitých krajích nebo průmyslových okresech zavedl se souhlasem kvalifikované většiny zaměstnavatelů 48hodinový pracovní týden. — *Holandsko:* Diskont byl zvýšen na 3½%. — *Jugoslavie:* Zrušena byla dávka z motorových vozidel. — *Německo:* V rámci centralizačních opatření byla říšskému ministru práce a dopravy přidělena agenda příslušných pruských ministerstev. — Ministr hospodářství zakázal pořádat t. zv. bílé týdny v obchodních domech. — *Rakousko:* Vypracován byl cechovní řád. — *Polsko:* Hospodářský výbor ministerské rady vypracoval novou šestiletku; péče bude věnována zejména vybudování silnic. — *Rumunsko:* Připravuje se reforma veřejné správy, již má býti správní organizace decentralisována; rozšířena budou práva samosprávy, nově bude též upraveno právo rozpočtové. — *Řecko:* Připravuje se změna ústavy. — *SSSR:* Nařízením byl vydán zákaz nositi u sebe nože, přísné tresty jsou stanoveny na rvačky, poškození majetku a vyvolávání nepokojů; pouliční loupež se trestá smrtí. — *Švýcarsko:* Spolková rada podala osnovu zákona o doзору nad cenami; vytvořen má býti zvláštní kontrolní úřad, vláda bude míti právo stanoviti směrné ceny. Kromě toho byl podán návrh zákona, jímž se má omezovati snížení mezd a platů, zavésti kontrola kartelů a trustů a ulehčiti zemědělství a živnostem. — *Turecko:* Připravuje se dokret, podle něhož dnem odpočinku nebude pátek, nýbrž neděle. — *USA:* V novyorském státě byl vydán zákon, podle něhož civilní soud může naříditi krevní zkoušku i proti vůli zúčastněných. Zároveň byla zmírněna ustanovení o poskytování náhrady škody, způsobené nedodržením příslibu manželství. — Spolková vláda zvýšila cenu stříbra. — Komise senátu pro studium obchodu zbraněmi vypracovala osnovu zákona, jímž se zavádí zvláštní daň na zisky válečného průmyslu; sazba má býti až 100%/oní. Kromě toho mají býti vůdčí osoby tohoto průmyslu mobilisovány a posílány do zákopů. Ředitelé těchto průmyslových podniků nesmějí dostati vyšší plat než činí plat brigádního generála. Také důchod těchto osob má býti zvláště zdaněn. Kč.